

Verkställande direktören Arne Karlsson
Ratos AB
Box 1661
111 96 STOCKHOLM

Om redovisning av segment m.m.

1. Frågorna

I Ratos årsredovisning för år 2003 anges bl.a. att bolaget tillämpar Redovisningsrådets rekommendationer RR 22 Utformning av finansiella rapporter och RR 25 Rapportering av segment – rörelsegrenar och geografiska områden. Vidare anges under rubriken Segmentsrapportering följande:

”Ratos verksamhet innebär att Ratos skall äga 15-20 innehav. Ägarandelen skall normalt vara 20-50 % och innehavstiden 3-7 år. Ratos är branschberoende med Norden som bas. Verksamheten styrs och rapporteras utifrån de innehav som finns i Ratos portfölj. I såväl den interna som den externa redovisningen presenteras respektive innehavs resultat och koncernmässiga värde enligt kapitalandelsmetoden. Utöver detta redovisas bolagsinformation för varje innehav.”

I noten 2 finns en uppställning som visar resultat från dotterbolag och resultatandelar från intressebolag.

I årsredovisningen presenterar Ratos vidare en koncernresultaträkning som avviker från den uppställningsform som anges i årsredovisningslagen. Skälet för detta är enligt Ratos att bolaget ”har valt att redovisa koncernens resultat på ett sätt som åskådliggör företagets verksamhet. En formell resultaträkning återfinns i not.”

Övervakningspanelens kansli har i brev till Ratos den 28 juni och den 12 augusti 2004 bl.a. ansett det oklart huruvida Ratos avsett att redovisa varje innehav som ett primärt segment eller om de avsett att redovisa sekundära segment eller om bolaget inte avsett att redovisa segment alls. Vidare har kansliet kommenterat förekomsten av två koncernresultaträkningar, en ”primär” och en ”formell” som återfinns i not.

Ratos har i brev till kansliet den 6 juli och den 6 september 2004 i huvudsak anfört följande. Ratos verksamhet styrs och rapporteras helt utifrån de innehav som (vid varje given tidpunkt) finns i Ratos portfölj. Segment – vare sig avseende geografi, bransch eller annat – är utan praktiskt intresse, både i den interna styrningen och rapporteringen och i den externa bevakningen av Ratos. Ägarandelens storlek påverkar inte Ratos sätt att verka i bolagen i något avgörande avseende. Styrning och uppföljning sker på i princip samma sätt för ett företag som ägs till 20 % som ett som ägs till 100 %. Den nuvarande rapporteringen av innehav innebär att samma information lämnas avseende såväl dotter-, intresse- som övriga bolag. För att uppfylla de krav som finns att lämna en resultaträkning i enlighet med lagens uppställning presenteras en sådan i not 1. Vidare finns i not 2 upplysningar om

resultat från respektive innehav. I årsredovisningen för 2004 kommer Ratos att förtydliga skrivningen på sid. 39 i årsredovisningen 2003 med en hänvisning till RR 22 punkt 11. Ratos är av uppfattningen att en tillämpning av RR 25 skulle ge missvisande finansiella rapporter och kommer därför att ange att RR 25 är en rekommendation som företaget avviker ifrån. Avvikelsen kommer inte att ha någon inverkan på företagets resultat, tillgångar, skulder eller kassaflöde under perioden.

Panelens ordförandegrupp beslutade den 27 oktober 2004 med stöd av 3 kap. 1 § panelens arbetsordning att panelen skall behandla frågorna

1. om bolaget har lämnat upplysning i enlighet med punkten 11 i RR 22 Utformning av finansiella rapporter i fråga om avvikelse från gällande form för koncernresultaträkning,
2. om bolaget anses ha redovisat segment, huruvida avvikelse föreligger från vad som föreskrivs i RR 25 Rapportering för segment – rörelsegrenar och geografiska områden, samt, om sådan avvikelse anses föreligga, huruvida bolaget har lämnat upplysning därom i enlighet med punkten 11 i RR 22 Utformning av finansiella rapporter,
3. om bolaget inte anses ha redovisat segment, huruvida bolaget har lämnat upplysning därom i enlighet med punkten 11 i RR 22 Utformning av finansiella rapporter.

Ratos har därefter i ett brev daterat den 16 november 2004 i huvudsak åberopat vad Ratos tidigare anfört. Ratos har även på egen begäran muntligen inför panelen kompletterat sina svar den 3 december 2004. Därvid anförde Ratos bl.a. att segmenten saknar betydelse i den praktiska hanteringen i bolaget, men att det formellt krävs en segmentsredovisning. Ratos ansåg därför att bolaget hade 20 segment, nämligen bestående av varje enskilt innehav i dotter- och intressebolag, och hänvisade till den uppställning som visar resultat från dotterbolag och resultatandelar från intressebolag som finns i not 2 i årsredovisningen. Vidare anförde Ratos att det i årsredovisningen visserligen inte anges uttryckligen att bolaget avvikit från RR 22 punkten 11, men att det framgår indirekt via not 2 och 3.

2. Övervakningspanelens bedömning

2.1 Vad som kan utläsas ur årsredovisningen och vad Ratos anfört i skriftväxlingen med panelens kansli synes närmast ge intryck av att Ratos över huvud taget inte har lämnat någon segmentsredovisning. Ratos har också anfört att den verksamhet bolaget bedriver inte bäst presenteras genom en redovisning av segment och att segmentsredovisning skulle ge missvisande rapporter. Muntligen har Ratos inför panelen anfört att bolaget har lämnat en segmentsredovisning och då närmast i noten 2. Enligt panelens mening uppfyller den redovisning av segment som Ratos sålunda skulle ha presenterat i årsredovisningen för 2003 inte de krav på segmentsredovisning som uppställs i RR 25 Rapportering för segment – rörelsegrenar och geografiska områden.

Panelen har förståelse för att reglerna i RR 25 om segmentsredovisning kan anses mindre väl anpassade till en verksamhet sådan som den Ratos bedriver. Ratos har hänvisat till sin interna styrning och rapportering. Av rekommendationen framgår att det sätt på vilket ”företaget är organiserat och hur det interna rapporteringssystemet är uppbyggt” har betydelse i sammanhanget. Även om reglerna i och för sig inte uttryckligen medger något undantag, bygger hela regelverket principiellt på att en avvikelse från en rekommendation ändå kan komma i fråga, dock endast om det erfordras för att ge en rättvisande bild av företaget. Ett betydelsefullt krav som dock måste uppfyllas då är att sådana upplysningar om avvikelsen lämnas som föreskrivs i punkten 11 i RR 22 Utformning av finansiella

rapporter. Detta krav har enligt panelen inte uppfyllts i Ratos årsredovisning för år 2003. För detta skall Ratos kritiseras.

2.2 Enligt punkt 5 i Redovisningsrådets rekommendation RR 22 Utformning av finansiella rapporter omfattar begreppet finansiella rapporter bl.a. å ena sidan resultaträkning enligt b) och å andra sidan noter enligt e). Bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554) bygger på samma uppdelning mellan resultaträkning och noter. I punkten 68 i Redovisningsrådets rekommendation RR 22 Utformning av finansiella rapporter finns för övrigt en hänvisning till årsredovisningslagens uppställningsform för resultaträkningen och i punkten 75 i samma rekommendation anges vilken information som skall lämnas i noterna. Av bestämmelserna framgår att noter och övriga finansiella rapporter inte är hur som helst sinsemellan utbytbara. Vilken utformning resultaträkningen skall ha framgår av bilagor till lagen och bestämmelserna i rekommendationen.

Det är ostridigt att den koncernresultaträkning som Ratos benämner den formella, och som finns intagen i not 1, är den som är avsedd att uppfylla kraven i årsredovisningslagen. Den koncernresultaträkning som Ratos intagit i årsredovisningen för år 2003 avviker från nämnda bilagor och bestämmelser. Av nyss berörda distinktion mellan resultaträkning och noter följer att den omständigheten att det i en not intagits en koncernresultaträkning mer i överensstämmelse med hur en sådan skall utformas enligt bilagor till nämnda lag och bestämmelser i rekommendationen inte medför – även om årsredovisningens innehåll totalt sett skulle bli densamma – att årsredovisningen kan anses ha formellt upprättats enligt tillämpligt regelverk. Här kan även hänvisas till punkt 10 i RR 22, av vilken följer att avvikelser från Redovisningsrådets rekommendationer inte kan rättfärdigas genom noter.

En avvikelse från regelverket föreligger sålunda beträffande utformningen av koncernresultaträkningen i den av Ratos upprättade årsredovisningen för år 2003. Läsaren av årsredovisningen kan emellertid knappast bli missledd och förlorar egentligen inte heller något beträffande jämförbarheten med andra år eller andra företag, eftersom koncernresultaträkningen enligt regelverket finns tillgänglig i noten. Det förefaller således inte som om nackdelen med det förfarande som Ratos tillämpat blir särskilt stor. Även om det kan framstå som en ren formalitet, finns det emellertid enligt panelen goda skäl att generellt kräva att den ovan behandlade uppdelningen av finansiella rapporter iakttages, bl.a. till förhindrande av den situationen att missförstånd skapas i något sammanhang. Ratos har varit på det klara med att en avvikelse gjorts från regelverket. Ett krav som enligt panelens mening borde ha uppfyllts är att i årsredovisningen lämna en beskrivning av de skäl som gör att denna avvikelse var motiverad samt de övriga upplysningar om avvikelsen som skall lämnas enligt punkten 11 i RR 22. Ratos kan därför inte undgå kritik i de nu behandlade hänseendena.

3. Övervakningspanelens slutsats

Övervakningspanelen kritiserar Ratos för att årsredovisningen för år 2003 inte i de hänseenden som behandlats i det föregående vid 2.1 och 2.2 står i överensstämmelse med årsredovisningslagen och ifrågakvarande rekommendationer.

På Övervakningspanelens vägnar

Hans-G Solerud

I panelens avgörande har deltagit f.d. justitierådet Hans-G Solerud, ordförande, direktör Clas Reuterskiöld, v. ordförande, professor Lars Östman, v. ordförande, direktör Ulf Egenäs, direktör Catarina Fritz, direktör Kajsa Lindståhl och direktör Mats-Olof Ljungkvist.

Föredragande: auktoriserade revisorn Dennis Svensson.

Panelens beslut är enhälligt.